

دودهه فعالیت ۲۰۰۰ عنوان کتاب

نورمحمد خادمی فر

آشنایی با مؤسسه‌ی فرهنگی مدرسه‌ی برهان (انتشارات مدرسه)

اشاره

آشنا ساختن آموزگاران و دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی با کتاب‌ها و منابع آموزشی جدید و مناسب، یکی از اهداف مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی است. یکی از روش‌های تحقق این هدف، معرفی ناشران برگزیده و آثار انتشار یافته به وسیله‌ی آنان است. در هشت شماره‌ی دوره‌ی پانزدهم انتشار مجله، در نظر داریم در هر ماه یکی از ناشران حوزه‌ی کتاب‌های آموزشی را معرفی کنیم. به همین منظور با مراجعه به اسناد و مدارک طرح سامان‌بخشی کتاب‌های آموزشی و به‌طور ویژه نتایج هشتمین جشنواره‌ی کتاب‌های آموزشی رشد که در زمستان ۱۳۸۹ برگزار شد، هشت ناشر برگزیده را به ترتیب از رتبه‌ی یکم معرفی خواهیم کرد. ستاد جشنواره، ناشران برگزیده را براساس کسب عنوان‌های برگزیده، عنوان‌های تقدیری، راه‌یابی کتاب‌ها در فهرست نامزدها و ورود عنوان‌هایی از کتاب‌های ناشر به فهرست کتاب‌نامه‌های رشد، رتبه‌بندی کرده است. البته از رتبه‌ی یکم تا دهم، دو ناشر را که آثار چاپ شده‌ی آن‌ها مناسب دوره‌ی ابتدایی نبود، از گردونه‌ی معرفی خارج ساختیم. در این شماره، مؤسسه فرهنگی مدرسه‌ی برهان (انتشارات مدرسه) را که با ۱۷۶۰ امتیاز در جشنواره‌ی هشتم، حائز رتبه‌ی اول شده است، معرفی کرده‌ایم.

تاریخچه

مؤسسه‌ی فرهنگی مدرسه‌ی برهان (انتشارات مدرسه) وابسته به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، یکی از ناشران مطرح در کشور است. این مؤسسه با هدف اصلی پشتیبانی و عمق بخشیدن به محتوای کتاب‌های درسی کلیه‌ی پایه‌ها و دوره‌های تحصیلی، تأمین نیازهای آموزشی و پرورشی مدارس از طریق تولید کتاب‌های مناسب و با بهره‌مندی از کارشناسان، مؤلفان و هنرمندان مجرب و متعهد در سال ۱۳۶۴ و در زمان ریاست دکتر حداد عادل بر سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی تأسیس شد. در طی بیش از دو دهه از فعالیت این مؤسسه، بیش از ۲۰۰۰ عنوان کتاب در موضوعات گوناگون معارف اسلامی، ادبیات، علوم تجربی و دانش‌پایه، علوم تربیتی، روان‌شناسی، مدیریت و در گروه مخاطبان پیش از دبستان، دبستان، راهنمایی، متوسطه، اولیا و مربیان به چاپ رسیده است که منجر به دریافت جوایز متعدد از مراکز علمی و فرهنگی کشور شده است. بیشترین تعداد عنوان کتاب‌های منتشر شده‌ی این انتشارات مربوط به دوره‌ی راهنمایی است. پس از آن به ترتیب دوره‌ی متوسطه، ابتدایی، معلم و کارشناس و پیش‌دبستانی بیشترین عنوان را به خود اختصاص داده‌اند. به‌طور کلی هدف این انتشارات کسب سود نیست و درآمد حاصله صرف توسعه‌ی انتشارات می‌شود. شاهد این مدعا اهدای ۵۰۰ میلیون تومان کتاب به صورت رایگان و یا تخفیفی به مناطق محروم در سال ۱۳۸۹ است. در سال ۱۳۸۹ **سیدعبدالحسین هاشمی**، به مدیرعاملی این انتشارات منصوب شد. وی متولد ۱۳۳۹ تهران و دارای مدرک فوق‌لیسانس مدیریت دولتی است. انتشارات مدرسه اقدام به تدوین برنامه‌ی پنج ساله‌ای کرده است که در آن از نظرات استادان دانشگاه و کارشناسان استفاده شده است. اولین سال اجرای این برنامه ۱۳۹۱ است. هم‌چنین این مجموعه در حال تهیه‌ی بسته‌های آموزشی برای ریاضیات است.

نیازهای دوره‌ی ابتدایی در زمینه‌ی کتاب

هاشمی معتقد است، نیازهای متفاوتی برای این دوره وجود دارد. به باور او کتاب‌های کمک‌آموزشی باید برای تعمیق مفاهیم درسی دانش‌آموزان این دوره فراهم شود، تا فهم مطالب درسی و سایر موضوعات غیردرسی را برای بچه‌ها آسان‌تر کند.

افتخارات

- انتشارات مدرسه از زمان تأسیس تاکنون جوایز متعددی دریافت کرده است که به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:
- دریافت بیش از ۱۸۰ جایزه از جشنواره‌های گوناگون
- هفت دوره ناشر برگزیده‌ی کشور
- جایزه‌ی ناشر برگزیده‌ی سی‌امین سال پس از انقلاب
- پنج عنوان کتاب سال جمهوری اسلامی ایران
- دو عنوان کتاب تقدیری جمهوری اسلامی ایران
- علاوه بر عنوان‌های ذکر شده، انتشارات مدرسه در سال ۱۳۸۹ موفق به دریافت جوایز زیر شده است:
- ناشر برتر تأمین‌کننده‌ی منابع کتاب‌خانه‌های عمومی کشور در بخش کودک و نوجوان
- جایزه‌ی کتاب خدای من، اثر تقدیری جایزه‌ی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران
- جایزه‌ی کتاب به ملخ نگاه کن، اثر برتر شورای کتاب کودک
- ناشر برتر هشتمین جشنواره‌ی کتاب‌های کمک‌آموزشی رشد.

- مجموعه نمایش‌نامه‌های آسمان و زمین، مهمان‌های ناخوانده، چهارمی‌ها، پنجمی‌ها

- کتاب‌های داستان کودکان اگر تو بچه‌ی من بودی، تخم گل قاصدک

پ) ریاضیات

- کشف کن: همه‌ی ما ریاضی‌دان هستیم.

ت) علوم تربیتی

- رنگین کمان پژوهش (راهنمای آموزشی کاربردی برای دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی جهت انجام پژوهش)، برگزیده‌ی کتاب فصل زمستان ۸۹

ث) علوم تجربی

- مجموعه‌ی ۱۴ جلدی الهام از طبیعت: در این مجموعه به دستاوردهای علمی بشر و ارتباط و یا خاستگاه آن با مظاهر آن در طبیعت زیستی پرداخته شده است. هر مجلد به یک وسیله و یا اختراع و جایگاه آن در دنیای طبیعت اشاره می‌کند.

- شیمی جادویی (آموزش مفاهیم پایه‌ی شیمی به زبان ساده)

فعالیت چاپ و نشر در حوزه‌ی آموزش ابتدایی

یکی از حیطه‌های کاری این انتشارات مربوط به چاپ کتاب‌های مناسب در حوزه‌ی آموزش ابتدایی است. به منظور آشنایی بیشتر با این بخش، به معرفی چندین کتاب جدید انتشارات در سال ۱۳۸۹ در این زمینه می‌پردازیم.

الف) معارف اسلامی

- مجموعه‌ی «چهارده سید گل»، شامل سیره‌های نورانی رسول اکرم (ص)، امام علی (ع)، حضرت فاطمه (س)، امام حسن (ع)، امام باقر (ع) و امام صادق (ع) و... برای کودکان

- خدای من (مجموعه دعاهایی دل‌نشین با بیانی نو)

- برکه‌ی آفتاب (شرح ماجرای غدیر خم برای کودکان)

- ردپایی از بهشت (شعر کودک)

- هم‌سفر مهربان (از مجموعه‌ی پیامبر عزیز ما: بیان سیره‌ی پیامبر برای کودکان و خردسالان به زبان شعر در یک مجموعه‌ی ۱۴ جلدی)

- خدا به همه چیز آگاه است (بیانی از نهج‌البلاغه برای کودکان)

ب) ادبیات و هنر

- مجموعه کتاب‌های شعر کودک: «گل یخ، کلوچه‌ی ماه»

پیشنهادهایی برای توسعه‌ی کتاب و کتاب‌خوانی در مدارس

مدیرعامل انتشارات مدرسه می‌گوید: «یکی از اشکالات آموزش و پرورش معطوف کردن تمامی مباحث به کتاب‌های درسی است و این مشکل باید رفع شود. کتاب‌خانه‌ی کلاسی و کتاب‌خانه‌ی مدرسه باید در راستای اهداف نظام آموزش و پرورش باشد.» وی پیشنهادهایی برای گسترش فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی در مدارس ارائه کرده است که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- باور مسئولان بر ایجاد یک کتاب‌خانه در مدرسه، زیرا کتاب‌خانه آزمایشگاه عملی موضوعات گوناگون درسی است.
- داشتن یک متولی برای کتاب‌خانه‌ی مدرسه
- سوق دادن دانش‌آموزان به فعالیت‌های مطالعاتی و پژوهشی (این کار باید از همان دوره‌ی دبستان شروع شود).
- انتخاب و چاپ کتاب‌های مناسب و متناسب با موضوعات درسی و غیردرسی.

